

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

HOTĂRÂRE

28 decembrie 2018

Nr.57/12

*Cu privire la modificarea Regulamentului
privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin
Hotărârea CNPF nr.1/5 din 11.01.2011*

În temeiul prevederilor art.34 alin.(8) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49, art.213), cu modificările și completările ulterioare,

Comisia Națională a Pieței Financiare HOTĂRĂȘTE:

I. Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.1/5 din 11.01.2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.37-38, art.205), se modifică după cum urmează:

1. Punctul 3 se completează la final cu textul:

„Calcularea rezervelor tehnice se realizează prudențial, fiabil și obiectiv, reieșind din riscul de subscriere, conform abordării realiste.”

2. Punctul 9 va avea următorul cuprins:

„9. În cazurile în care contractul de asigurare prevede încasarea primelor și plata despăgubirilor în valută străină, rezervele tehnice aferente sunt constituite și menținute în valută străină, calculul rezervei de prime se efectuează în valuta în care s-a încheiat contractul de asigurare, iar calculul rezervei de daună se efectuează în valuta în care urmează să se plătească despăgubirea. Rezervele tehnice în valută străină sunt recunoscute și înregistrate în contabilitate în lei moldovenesti, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data calculării rezervelor.”

3. Regulamentul se completează cu punctele 10¹, 10², 10³ și 10⁴ cu următorul cuprins:

„10¹. Actuarul asigurătorului (reasigurătorului) este obligat să determine valoarea rezervelor tehnice prevăzute la pct.11 și pct.12 din prezentul Regulament care implică calcule actuariale. În scopul efectuării calculelor actuariale, asigurătorul (reasigurătorul) este obligat să prezinte orice documente și informații solicitate de actuar, necesare pentru efectuarea calculelor actuariale obligatorii, a concluziilor, și poartă răspundere pentru veridicitatea informației prezentate. Actuarul este

responsabil de corectitudinea și exactitatea calculelor actuariale, estimărilor și concluziilor efectuate.

10². Actuarul realizează trimestrial și prezintă Autorității de supraveghere, concomitent cu rapoartele specializate, rezultatele testelor de adecvare a rezervelor tehnice prevăzute la pct.11 sbp.1) și 2) din prezentul Regulament.

Testele de adecvare se realizează în baza:

1) experiențelor anterioare (testul run-off) – pentru rezervele de daune nesoluționate, separat pentru fiecare clasă de asigurare; și

2) estimărilor actualizate ale fluxurilor de trezorerie viitoare (LAT – liability adequacy test) – pentru rezerva de prime necăștigate, pe total clase de asigurări, sau, în dependență de specificul riscurilor și estimărilor viitoare observate, pe clase de asigurări relevante.

10³. Actuarul realizează anual și prezintă Autorității de supraveghere, concomitent cu rapoartele specializate, rezultatele testelor de adecvare a rezervelor tehnice prevăzute la pct.12 din prezentul Regulament.

10⁴. În cazul în care, ca rezultat al testelor de adecvare realizate conform pct.10² sbp.1), se identifică o diferență negativă sistematică a experiențelor anterioare, asigurătorul procedează la ajustările necesare ale metodelor de calculare a rezervelor utilizate, cu informarea Autorității de supraveghere și suplinirea deficitului de rezerve înregistrat. În cazul în care, ca rezultat al testelor de adecvare realizate conform pct.10² sbp.2) și pct.10³, se identifică o insuficiență de rezerve tehnice, actuarul calculează o rezervă suplimentară de riscuri neexpirate, respectiv, o rezervă matematică adițională.”

4. La punctul 14, după textul „PBSi – prima brută subscrisă” se completează cu textul „Pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, PBSi reprezintă prima brută subscrisă aferentă acestor asigurări, care nu poate fi mai mică decât prima de referință calculată de Autoritatea de supraveghere.”

5. La punctul 17, textul „înregistrării în venituri a primei subscrise” se substituie cu textul „încasării primei brute subscrise și/sau data înregistrării la venituri”.

6. La punctul 22, litera „B” se completează la final cu textul „, inclusiv anuitățile aferente indemnizațiilor de asigurare”.

7. La punctul 22, litera „C” cuvântul „soluționate” se substituie cu cuvântul „achitate”.

8. Punctul 24 va avea următorul cuprins:

„24. În cazul daunelor care sunt obiectele unor acțiuni în instanța de judecată, Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate reprezintă valoarea daunelor nesoluționate conform pretențiilor reclamantului, înaintate în baza actelor de evaluare a prejudiciilor întocmite sub răspunderea persoanelor îndreptățite să emită astfel de acte, la care se adaugă valoarea estimată a cheltuielilor de judecată, penalităților și dobânzilor de întârziere și care nu pot fi mai mare decât suma asigurată. În cazul în care reclamantul nu prezintă un act de evaluare, asigurătorul calculează Rezerva de daună declarată, dar nesoluționată în baza estimărilor dispuse de el, întemeiate prin acte de evaluare întocmite de experți

judiciari. Valoarea Rezervei de daune declarate, dar nesoluționate astfel constituită se menține până la pronunțarea hotărârii definitive și irevocabile a instanței. O valoare adițională rezervei se creează imediat și atunci când asiguratorul posedă informații precum că sunt necesare cheltuieli suplimentare pentru soluționarea daunelor finale.”.

9. Regulamentul se completează cu punctul 25¹ cu următorul cuprins:

„25¹. În lipsa informației în notificări sau alte documente din partea regularizatorului din străinătate cu privire la mărimea preliminară a valorii daunei solicitate sau a rezervei de daune declarate, dar nesoluționate, asiguratorul (reasiguratorul) utilizează dauna medie calculată în baza datelor statistice pentru despăgubirile achitate de către asiguratorii care dețin licență pentru asigurările de răspundere civilă auto externă (Carte Verde) în Sistemul Carte Verde diferențiate în funcție de zona de asigurare, pe teritoriul căreia s-a produs evenimentul asigurat, înregistrate pentru ultimele 12 luni.

Dauna medie pentru tipul de asigurare Carte Verde se determină aplicând formula:

$$\bar{D}_i = \frac{D_i}{n_i}$$

în care:

\bar{D}_i – dauna medie aferentă zonei de asigurare i ;

D_i - valoarea totală a despăgubirilor și indemnizațiilor achitate de către asiguratorii care dețin licență pentru asigurările Carte Verde, pentru zona de asigurare i , exceptând daunele mari, care reprezintă daune cu valori de peste 250,0 mii Euro;

n_i - numărul total al daunelor și indemnizațiilor achitate de către asiguratorii care dețin licență pentru asigurările Carte Verde, pentru zona de asigurare i ;

BNAA calculează anual dauna medie pentru asigurarea Carte Verde, pentru fiecare zonă de asigurare, până la data de 25 februarie a anului următor celui de gestiune și remite pentru informare Autorității de supraveghere. Dauna medie calculată conform formulei specificate se aduce la cunoștința asiguratorilor emitenți de Carte Verde, se publică pe pagina web oficială a BNAA și se aplică începând cu această dată.”.

10. Punctul 28 va avea următorul cuprins:

„28. La determinarea Rezervei de daune neavizate, în dependență de disponibilitatea istoricului de daune al asiguratorului, pot fi aplicate următoarele metode statistice:

- metoda dezvoltării daunelor (metoda Chain Ladder);
- metoda Bornhuetter-Ferguson;
- metoda costului mediu per daună;
- metoda ratei daunei;
- combinații sau variații ale acestor metode.

În procesul de calcul al Rezervei de daune neavizate se vor respecta următoarele cerințe:

a) să utilizeze informație statistică trimestrială, pentru cel puțin ultimele douăzeci trimestre anterioare perioadei de gestiune, aferentă daunelor plătite și rezervelor de daune declarate, dar nesoluționate (daune apărute), înregistrate în cel puțin ultimele douăzeci trimestre anterioare datei de calculare a acestei rezerve;

b) din informația statistică utilizată la calculul rezervei de daune neavizate se exclude, dacă există, valoarea regreselor și recuperărilor, precum și a daunelor pentru care asiguratorul a prezentat dovada legală de respingere a acestora la plată;

c) cheltuielile de administrare și alte cheltuieli de soluționare a daunelor trebuie să fie incluse în valoarea finală a Rezervei de daune neavizate. Aceste cheltuieli vor include valoarea calculată de 3% (trei procente) din valoarea Rezervei de daune neavizate care rezultă din calculele actuariale sau, după caz, valoarea estimată preventiv a cheltuielilor de constatare, evaluare și soluționare a daunei, aferente serviciilor prestate de terțe persoane (experți independenți);

d) daunele cu valori foarte mari pot fi excluse în condițiile în care actuarul consideră că o abordare prudentială a estimărilor ar impune neincluderea acestora în informația statistică folosită la calculul Rezervelor de daune neavizate sau ajustarea lor prin prisma coeficienților de dezvoltare a daunelor. În acest caz, actuarul este obligat să păstreze separat registrul daunelor mari excluse și să prezinte o notă separată care să conțină motivele excluderii sau corectării acestor date;

e) coeficienții de dezvoltare a daunelor se vor calcula prin cel puțin 5 metode: metoda mediei ponderate, metoda mediei simple, metoda medianei, metoda mediei geometrice și metoda mediei simple prin excluderea valorilor maxime a coeficienților individuali determinați pentru fiecare perioadă de apariției a cazului asigurat;

f) pentru a obține rezultate mai exacte de dezvoltare a daunelor se va efectua o analiză bazată pe metode de regresie și aplicarea așa-numitului factor de „coadă” pentru a ține cont de evoluția daunelor achitate din afara triumphiurilor.

În cazul asiguratorilor care nu dispun de informații statistice suficiente, actuarul va decide care metodă de calcul a rezervei de daune va utiliza, argumentând metoda respectivă”.

11. Regulamentul se completează cu punctul 28¹ cu următorul cuprins:

„28¹. Mărimea Rezervei de daune neavizate aferentă daunelor survenite la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă va constitui valoarea maximă obținută în rezultatul aplicării obligatorii a metodelor Chain Ladder, Bornhuetter-Ferguson și ratei daunei (cu rata daunelor finale – 60 %).”.

12. Punctul 31 va avea următorul cuprins:

„31. Rezerva riscurilor neexpirate pentru fiecare clasă de asigurare se calculează, utilizând rata operațională combinată, prin următoarea relație:

$$RRN_i = RPN_i * \max (RC_{PROGN_i} - 1; 0),$$

în care:

RRN_i – rezerva riscurilor neexpirate calculată pentru fiecare clasă de asigurare;

RPN_i – rezerva de prime necâștigate la data calculării RRN_i ;

RC – rata operațională combinată, care reprezintă profitabilitatea produselor de asigurare și se determină prin următoarea formulă:

$$RC = RD + Rcom + Rch,$$

în care:

$RD = \text{Daune apărute} / \text{Prime câștigate}$;

$Rcom = \text{Comisioane câștigate} / \text{Prime câștigate}$;

$Rch = \text{Cheltuieli administrative} / \text{Prime câștigate}$;

$\text{Daune apărute} = DP + [(RDDN_1 - RDDN_0) + (RDN_1 - RDN_0)]$,

în care:

DP – daunele plătite în perioada de gestiune (exceptând regresele și recuperările);

$RDDN_1$ – rezerva de daune declarată, dar nesoluționată la sfârșitul perioadei de gestiune;

$RDDN_0$ – rezerva de daune declarată, dar nesoluționată la începutul perioadei de gestiune;

RDN_1 – rezerva de daune neavizată la sfârșitul perioadei de gestiune;

RDN_0 – rezerva de daune neavizată la începutul perioadei de gestiune;

$\text{Prime câștigate} = PBS - (RPN_1 - RPN_0)$,

în care:

PBS – prima brută subscrisă în perioada de gestiune (exceptând rezilierile);

RPN_1 – rezerva de primă necâștigată la sfârșitul perioadei de gestiune;

RPN_0 – rezerva de primă necâștigată la începutul perioadei de gestiune;

$\text{Comisioane câștigate} = C_{calc.} - (DAC_1 - DAC_0)$,

în care:

$C_{calc.}$ – comisioanele calculate în perioada de gestiune;

DAC_1 – cheltuielile de achiziție amânate la sfârșitul perioadei de gestiune;

DAC_0 – cheltuielile de achiziție amânate la începutul perioadei de gestiune;

Cheltuieli administrative – totalitatea cheltuielilor asigurătorului (reasigurătorului) legate de activitatea operațională, cu excepția cheltuielilor de achiziție, care vor fi repartizate în baza primelor brute subscrise combinate cu numărul de polițe emise (exceptând riscurile cuprinse în clasele 5 și 11 din Anexa nr.1 la Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări), utilizând sistemul de ponderare în dependență de portofoliul asigurătorului”.

13. La punctul 67 subpunctul 1) la literele c) și d) și subpunctul 2) la literele c) și d), după cuvântul „acceptate” se completează cu cuvintele „și transmise”.

14. Punctul 68 se completează cu liniuța „ - date privind zona, țara în care s-a produs accidentul”, iar la liniuța 7, după textul „prima brută subscrisă” se completează cu textul „, inclusiv în valută străină”.

II. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data de 01.02.2019, cu excepția pct.4 care va intra în vigoare la data de 01.07.2019.

III. Asigurătorii (reasigurătorii) vor prezenta Autorității de supraveghere propriile reglementări interne privind constituirea și menținerea rezervelor tehnice în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri.

**Valeriu CHIȚAN,
PREȘEDINTE**